

Джон Кітс (1795-1821)

Країна.: Англія

Професія: лікар-хірург

Вірші: «Пісня про себе», «До солов'я», «Про коника і цвіркуна»

Улюблена тема: зображення природи

Дж.Кітс «Про коника та цвіркуна»

<i>Поезія землі не вмере ніколи. Опівдні, як мовчать серед гілок Птахи в гаю, невтомний голосок Обнизує покоси й частоколи.</i>	<i>Це коник, він поймає гори й доли, На стернях довгий ведучи танок, А стомиться — стихає на часок У затінку стебла або стодоли.</i>	<i>Поезія землі не оніміє: Коли зима в мовчання крижане Поля заковує, цвіркун у хаті Заводить пісню, що в теплі міцніє,</i>	<i>Нагадуючи всім, хто задрімне, Спів коника в траві на сіножаті</i>
---	--	---	--

**1. Жанр. Тематика.** Сонет, пейзажна лірика

**Сонет** - це вірш, що містить 14 рядків, поділених на перші дві чотирирядкові і наступні дві трирядкові строфи, або перші три чотирирядкові й одну дворядкову. Найчастіше в них ідеться про природу, кохання та роздуми над сенсом життя.

**2. Історія написання вірша.** Цікава історія появи вірша «Про коника та цвіркуна». Його було написано під час 15-хвилинного поетичного змагання з другом Лі Хантом на задану тему. Джон Кітс написав швидше, але через свою скромність перевагу віддав віршу Ханта. Як завжди, недооцінював свій таланти. Проте вірш вийшов таким яскравим, чарівним, привабливим, що у ХХ столітті більше десятка українських і російських поетів переклали його своїми мовами.

**3. Композиція.** У сонеті розрізняють **дві частини**: у **першій** змальовано спекотний літній день, коли все живе причаїлося, замерло, сховалося від спеки, а у **другій** - **довгий зимовий вечір**, мороз і тишу.

**4. Тема.** Краса природи

**5. Ідея.** Природа жива; вічний рух життя і краси природи.

**6. Настрій.** Піднесений, оптимістичний

**7. Образи.** Птахи, покоси, частоколи, коник, гори, доли, стебла, стодоли, зима, поля, цвіркун, пісня, трава, сіно

**8. Характеристика образів**

Коник	Цвіркун
Чарівний	Виважений
Безтурботний	Реаліст
Сповнений життя	Знаходить теплий притулок
Не думає про майбутнє	Нагадує про літо

**9. Художні засоби**

**Антитеза.** Зима-літо; коник – цвіркун; «літня спека», «птахи, втомлені від жаркого сонця» - Коник; «довгий зимовий вечір», мороз, тиша — Цвіркун

**Метафори.** «...Голосок обнизує», «Мовчать серед гілок птахи»; «коник поймає гори й доли»; «коник веде танок»; «поезія не оніміє»; «зима в мовчання крижане поля заковує»; «цвіркун у хаті заводить пісню»

**Епітет.** «Невтомний голосок»; «мовчання крижане»

**Повтори.** «Поезія землі ніколи не помре»; «...Поезія землі ніколи не оніміє»

[http://svitliteraturu.com/load/dopomoga\\_uchnju\\_iz\\_zar\\_lit/5\\_klas\\_zar\\_lit/dzh\\_kits\\_pro\\_konika\\_ta\\_cvirkuna\\_do\\_pomoga\\_uchnju/35-1-0-964](http://svitliteraturu.com/load/dopomoga_uchnju_iz_zar_lit/5_klas_zar_lit/dzh_kits_pro_konika_ta_cvirkuna_do_pomoga_uchnju/35-1-0-964)

## Копіювання та розміщення матеріалу на сторонніх сайтах ЗАБОРОНЕНО!!!

**10. Висновок.** У вірші автор надзвичайно повно і виразно передав своє світле сприйняття вічного руху життя й краси природи. Він дає живу картину літнього дня, яку відчуваєш так само реально, як і затишок нагрітої кімнати взимку, коли в полях бушують заметілі. Поет розкриває в малому велике, бачить прекрасне у звичайнісінькому.

### Джерела

**Волощук Є.В.** Світова література: підруч. для 5-го кл. загальноосвіт. навч. закл. / Є.В. Волощук. - К. : Генеза, 2013.

**Могільовцева Л.** Послухати поезію землі. Урок 1. Джон Кітс — англійський поет-лірик. Вірш «Про коника та цвіркуна». Урок 2. Поетизація образу природи у вірші Дж. Кітса «Про коника та цвіркуна» // Світова література. Шкільний світ, 2013. - № 11-12 (771-772) червень. - С.7-11

**Ніколенко О. М.,** Конгва Т. М., Орлова О. В. та ін. Світова література : підруч. для 5 кл. загальноосвіт. навч. закл. - К.: Грамота, 2013.

**Паращич В. В.** Усі уроки світової літератури. 5 клас. I семестр. — Х. : Вид. група «Основа», 2014. — С. 191-199

**Скорик Є.** Джон Кітс. «Про коника та цвіркуна» поетизація образу природи у вірші («Поезія землі не вмре ніколи...») // Всесвітня література в сучасній школі, 2013. - № 10. - С.66-70

**Тіхомірова О.** «Лише природа робить велике даром». Два уроки за поезією Дж. Кітса//Всесвітня література в школах України, 2013. - № 1. - С.18-24

**Ткач І.** Поетизація образу природи у вірші Дж. Кітса «Про коника та цвіркуна», його ідея («Поезія землі не вмре ніколи...») <https://zl.kiev.ua/pro-konyka-ta-tsvirkuna-5-klas/>

**Томчук Т.** «Поезія землі не оніміє». Урок за творчістю Джона Кітса// Всесвітня література в школах України, 2013. - № 1. - С.24-27